

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8555/2022
13.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Ђокић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Ивана Поповић Томановић, адвокат из ... и ВВ из ... и ГГ из ... код ..., чији је заједнички пуномоћник Љиљана Цонић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6828/21 од 02.03.2022. године, у седници већа одржаној 13.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6828/21 од 02.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 4205/21 од 29.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности изјављен од стране пуномоћника тужиле поднеском од 07.09.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се тужене обавезу на солидарну исплату тужили износа од 57.576 евра са каматом, и то на износ од 112.610 ДЕМ са домицилном каматом земље порекла почев од 16.05.2001. године до 31.12.2001. године, а на износ од 57.576 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 01.01.2022. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженој ББ на име трошкова поступка исплати износ од 309.000,00 динара, а ставом четвртим изреке, да туженима ВВ и ГГ солидарно исплати на име трошкова поступка укупан износ од 360.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6828/21 од 02.03.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена наведена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) и нашао да је ревизија тужиље неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Осим наведене битне повреде, ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 6, 8, 10. и 11. овог закона, под условом да су истицане у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом, битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. овог закона које су учињене у поступку пред другостепеним судом и прекорачење тужбеног захтева само ако је та повреда учињена у поступку пред другостепеним судом. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 4. ЗПП није предвиђена као дозвољени разлог за ревизију. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене одредаба Закона о парничном поступку, па нема ни битне повреде из члана 374. став 1. овог закона која би представљала дозвољени разлог за ревизију по члану 407. став 1. наведеног закона, чија примена је у овом поступку заснована на одредби члана 506. став 2, имајући у виду да је претходно донета пресуда укинута после ступања на снагу Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/2011).

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља АА је била у емотивној вези са сада покојним ДД од 1992. године до његове смрти ...2001. године. Законским наследницама на заоставштини покојног ДД оглашене су његова супруга ББ и сестре ВВ и ГГ, овде тужене. За живота ДД, тужене нису биле упознате о његовом односу са тужиљом. ДД је био добро ситуиран, имућан човек, пословно успешан и реално није имао потребу да од тужиље позајмљује новац. Његова супруга ББ располагала је средствима своје посебне имовине. Од тих средстава је купила стан у ... улици у Београду за износ од 103.000 ДЕМ у мају 1998. године. У погледу овог стана је вођена парница између тужених, окончана утврђењем да је предметни стан имовина првотужене ББ. Код чињенице да је за исплату стана ангажован новац који јој је сестра исплатила у деоби наслеђене имовине у износу од 90.000 ДЕМ и личне уштеђевине, те да је она располагала средствима довољним за куповину предметног стана, јасно је да поводом куповине тог стана зајма није било. На основу изведених доказа и резултата расправљања у спроведеном поступку је оцењено да није доказана тврдња тужиље да је у периоду од 1997. године до 2000. године позајмила покојном ДД укупно 112.610 ДЕМ. Притом, цењена је околност да тужиља поседује писмено од 15.04.1998. године које је написао и потписао покојни ДД, у садржини да је примио позајмицу 20.000 ДЕМ али не и од кога, уз закључак да се истим не доказује да је он то писмено предао као потврду дуга тужиљи, јер у њему није наведено име примаоца признанице, нити било који други податак који би за идентификацију примаоца требало да има.

Код изнетог стања ствари, првостепени суд је одбио тужбени захтев као неоснован, позивајући се у правним разлозима на одредбе члана 26, 148. став 1, 153. став 1. и 557. Закона о облигационим односима у вези члана 231. став 1. и 2. Закона о парничном поступку и члана 222, 224. и 231. Закона о наслеђивању. Другостепени суд је прихватио утврђено чињенично стање и закључке првостепеног суда, и у образложењу донете пресуде дао оцену о битним жалбеним наводима и разлозима које је узео у обзир по службеној дужности, те поступио у складу са одредбама члана 396.

став 1. и 2. Закона о парничном поступку. Пресудом другостепеног суда оцењено је да је материјално право правилно примењено од стране првостепеног суда, када је у складу са правилима о терету доказивања тужбени захтев одбијен као неоснован.

Ревизија није основана у оспоравању правилности примене материјалног права од стране нижестепених судова.

Неосновано се ревизијом тужиле истиче да су нижестепени судови погрешно применили материјално право односно пропустили да примене одредбу члана 321. Закона о облигационим односима у вези препоставке са признаницом која има атрибуте признанице у материјално-правном смислу, односно све елементе правног посла зајма на који се односи, као и доказну снагу о износу зајма од 20.000 ДЕМ као дуга према тужилу која је једина поседовала тај писмени доказ и којим држи да је доказала постојање дуга у износу од 20.000 ДЕМ сходно уговору о зајму из члана 557. истог закона.

Вредновање доказне вредности приложене исправе од 15.04.1998. године као изведеног доказа, у надлежности је суда који је о томе дао одговарајућу оцену, разложно прихваћену од стране другостепеног суда. Томе у супрот не може се у ревизијском поступку с успехом супротстављати другачија оцена подносиоца ревизије, као странке која погрешно тумачи да предметно писмено има атрибуте признанице у материјално-правном смислу и све елементе правног посла зајма од 20.000 ДМ, позивом на члан 321. и 557. Закона о облигационим односима.

Основна претпоставка у вези са признаницом, према члану 321. став 1. Закона о облигационим односима је да онај ко испуни обавезу потпуно или делимично, има право захтевати да му поверилац о томе изда признаницу о свом трошку. Сходно томе, признаница се издаје о испуњењу обавезе од стране повериоца, на захтев дужника који је овлашћен да захтева издавање признанице. За признаницу, као и за писмено признање дуга, важи правило да поверилац и дужник морају бити именовани. У противном, не могу имати доказну снагу о постојању правног односа. Уговор о зајму је двострано теретан уговор, о чијем постојању се не може закључити по садржини писмена у коме није наведено име зајмодавца нити било који други податак по којем би се зајмодавац могао идентификовати. Околност да је такву непотпуну исправу тужилу презентовала суду, не значи да је она имала својство зајмодавца.

По оцени ревизијског суда, ни у осталим наводима ревизија тужиле није основана.

Из изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци пресуде, применом члана 414. ЗПП.

Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић